

Tegen de Nato en tegen Milosevic. Zo luidde kort samengevat ons standpunt tijdens de Kosovo-oorlog in 1999. Milosevic is een man die geen politieke steun of solidariteit van links verdient. De groot-Servische nationalist mag dan wel een partij leiden die zich in naam 'socialistisch' noemt, hij heeft er verder niets mee te maken. Zijn corrupte clan greep haar machtspositie aan om zichzelf te verrijken, hij nam uiterst-rechtse figuren op in zijn regering en met zijn nationalistisch gestook droeg hij bij aan de oorlogsescalatie. Hij is verantwoordelijk voor oorlogsmisdaden, etnische zuiveringen en het voeren van een quasi apartheidspolitiek (ondermeer in Kosovo). Gedurende een hele tijd genoot hij de steun van de Amerikanen, later werd hij erdoor gedialobiliseerd.

Internationale rechtspraak is geen eenvoudig thema. In principe is het natuurlijk positief dat oorlogsmisdadigers en mensenrechtenschenders allerhande berecht kunnen worden. De misdaden van een Pinochet, van een Sharon, van de Turkse staat zouden inderdaad op één of andere wijze bestraft moeten kunnen worden. Maar anderzijds ontsnapt internationale rechtspraak niet aan de huidige verhoudingen in de wereld. Of om het simpel uit te drukken: het dreigt te leiden tot situaties waarin iedereen die de Verenigde Staten en hun vrienden onder de voeten loopt, moet vrezen voor een proces, terwijl de bondgenoten (Saoedi-Arabië of Turkije, om er slechts twee te noemen), ongestoord hun voeten kunnen vegen aan elementaire mensenrechten.

Het Internationaal Joegoslavië-tribunaal is in geen enkel opzicht een ernstig tribunaal dat onafhankelijke uitspraken kan leveren. Integendeel. Het werd opgericht door de veiligheidsraad van de VN, onder impuls van de Verenigde Staten. Het is de rechtbank van de overwinnaar. Het moet in elk geval nog aantonen dat het in staat zou zijn om een genuanceerde kijk op de gebeurtenissen in ex-Joegoslavië te ontwikkelen. Ten eerste lijkt de vervolging van die duivelse Serviërs absolute voorrang te krijgen op de aanklachten tegen Kosovaarse, Kroatische of Bosnische oorlogsmisdadigers. Laten we niet vergeten dat de partner van de Nato vandaag de etnische opsplitsing in Kosovo leidt, met uiterst kwalijke gevolgen voor de Servische minderheid. Maar bovendien waren ook de Amerikaanse bombardementen van 1999 barbaars en onwettelijk. De Nato wipte defintief over de VN en voerde voor het eerst eenzijdig en buiten de grenzen van het bondgenootschap zelf bombardementen uit. Als dit kan, dan kan in feite morgen elk land bombardementen uitvoeren wanneer het wil. Toch is de kans dat de verantwoordelijken voor de Nato-bombardementen in Den Haag moeten verschijnen, in de rol van aangeklaagde, uitgesloten. Opvallend is ook het Amerikaans verzet tegen een permanent internationaal gerechtshof. De VS vrezen natuurlijk dat dan hun eigen talrijke misdaden en die van hun vrienden ook ter prake zullen gebracht worden. De schertsvertoning in Den Haag moet stopgezet worden. Elke vorm van 'geïsoleerde'rechtspraak, zoals in dit geval enkel rond het conflict in Joegoslavië, moet verworpen worden. Een wettelijke procedure kan pas een wapen zijn, wanneer het de slachtoffers van misdaden en schendingen zelf zijn die klacht kunnen indienen tegen hun beulen.